

78. rocznica powrotu Dzieci Potulic

20 lutego 2023

kategoria:

Aktualności

78. rocznica powrotu Dzieci Potulic

20 lutego o godz. 12.00 przed obeliskiem poświęconym pamięci Dzieci Potulic usytuowanym nieopodal siedziby Muzeum Saturn odbyły się uroczystości 78. rocznicy powrotu czeladzkich dzieci z niemieckiego obozu w Potulicach.

Jak co roku żyjący uczestnicy tych dramatycznych wydarzeń, którym historia nadała miano Dzieci Potulic spotkali się na rocznicowych uroczystościach organizowanych pod obeliskiem Pamięci Dzieci Potulic.

W uroczystości, której przewodniczyła dyrektor Muzeum Saturn **Iwona Szaleniec**, wzięli udział: przewodniczący Rady Powiatu Będzińskiego **Jan Powałka**, burmistrz **Zbigniew Szaleniec**, zastępca burmistrza ds. społecznych **Beata Zawila**, wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Czeladzi **Dominik Penar**, radny **Łukasz Wesołowski**, wiceprezes Śląskiego Zarządu ZKRPIBWP **Stanisław Piasecki**, wiceprezes Śląskiego Zarządu ZKRPIBWP **Zdzisław Bednarek**, prezes Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych **Józefa Posch-Kotyrba**, prezes honorowy Towarzystwa Opieki nad Oświęcimiem „Pamięć o KL Auschwitz-Birkenau” **Stefania Koziół**, pracownik naukowy Centrum Badań Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu **Bohdan Piętka**, a także członkowie czeladzkiego Koła Miejskiego Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych na czele z prezesem **Ryszardem Gwiazdą**, przedstawiciele Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi oraz Harcerskiego Kręgu Seniora. Obecna była również młodzież klasy mundurowej, uczniowie klasy VIII a SP nr 1 wraz z opiekunami i mieszkańcy Czeladzi. Wartę honorową przy pomniku zaciągnęli kadeci z klasy mundurowej Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Czeladzi. Poczet sztandarowy wystawiły: Miasto Czeladź oraz Śląski Zarząd Wojewódzki ZKRPIBWP w Katowicach.

Po odegraniu hymnu głos zabrała dyrektor Muzeum Saturn Iwona Szaleniec, przybliżając zgromadzonym tragiczne losy Dzieci Potulic. Na zakończenie złożono kwiaty i zapalono znicze.

Dalsza część uroczystości przebiegała w muzealnych wnętrzach, a jej kulminację stanowił wykład Bohdana Piętki, który przedstawił genezę, przebieg oraz skutki dwóch niemieckich akcji represyjnych przeprowadzonych w Prowincji Górnośląskiej w lutym i sierpniu 1943 r. Nie zabrakło również życzliwych rozmów burmistrza miasta ze świadkami historii.

Wyzwolone z piekła

Najpierw były aresztowania całych rodzin przeprowadzane w ramach akcji „Oderberg” w nocy z 11 na 12 sierpnia 1943 r., potem dramatyczne odłączenie dzieci od matek, a następnie ich tułaczka przez obozy przejściowe tzw. Polenlagry m.in. w Pogrzebieniu, Kietrzu, Gorzycach, Gorzyczkach, Bohuminie, Beneszowie, Lyskach, Żorach, Rybniku i wreszcie końcowy obóz w Potulicach, do którego najmłodsi trafili w sierpniu 1944 roku.

Do Czeladzi mali więźniowie powrócili 19 lutego 1945 r. dzięki ogromnej determinacji Jana Polaka, Wiktora Parki, Teofila Kowalika i Władysława Baziora, którzy uzyskali odpowiednie pełnomocnictwo od wicewojewody śląsko-dąbrowskiego Jerzego Ziętka oraz zezwolenie komendantury radzieckiej.

Pierwotnie zamierzali zabrać tylko swoje pociechy, jednakże na wieść o ich przyjeździe zgłosiły się do nich także pozostałe dzieci z prośbą o zabranie ich do domu. Pierwszy skompletowany transport objął 54 dzieci, z pomocą polskich oraz radzieckich władz wojskowych bezpiecznie dotarł do Czeladzi. Wspomniani mężczyźni wkrótce ponownie udali się do Potulic, gdzie zorganizowali drugi transport liczący 103 dzieci. W ten sposób przywieźli do Zagłębia Dąbrowskiego całość przebywających w Potulicach 157 polskich dzieci – nie tylko te aresztowane podczas akcji „Oderberg”. Ale radość z powrotu nie dla wszystkich była pełna, ponieważ nie było jej z kim dzielić. Dla sierot ówczesne władze miejskie zorganizowały więc sierociniec w byłej willi dyrektora kopalni „Saturn” obecnie będącej siedzibą czeladzkiego Muzeum.

Od 2010 roku w każdą rocznicę powrotu Dzieci Potulic do Czeladzi spotykamy się pod obeliskiem upamiętniającym to wydarzenie.

78. rocznica powrotu Dzieci Potulic

20 lutego 2023 2 **zdjęć**

78. rocznica powrotu Dzieci Potulic

78. rocznica powrotu Dzieci Potulic

- 78. rocznica powrotu Dzieci Potulic - strona [1](#)
- 78. rocznica powrotu Dzieci Potulic - strona [2](#)
- 78. rocznica powrotu Dzieci Potulic - strona [3](#)